

W Częstochowie dyskutowano o instytucji nakazów

Konferencja na temat „Instytucji nakazów w polskim i europejskim systemie prawa” odbyła się 9 października 2015 r. w Częstochowie. Organizatorem spotkania był Ośrodek Badawczy Adwokatury im. adw. W. Bayera oraz Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie.

Spotkanie otworzył rektor Akademii im. Jana Długosza – dr hab. inż. prof. AJD Zygmunt Bąk oraz dziekan Wydziału Nauk Społecznych prof. nadzw. AJD dr hab. Romuald Derbis. Uczestnikami wydarzenia byli adwokaci izby częstochowskiej z adw. Aleksandrą Przedpełską, dziekan ORA w Częstochowie na czele.

Konferencji została podzielona na dwa panele. Pierwszy panel został poprowadzony przez adw. dra Tomasza Srogosza, natomiast moderatorem drugiego panelu była adw. prof. dr hab. Monika Zbrojewska. Prelegenci omówili następujące zagadnienia:

adw. dr hab. Jacek Barcik (UŚ), mówił o europejskim nakazie ochrony i wnioskach dla praktyków. W referacie przedstawiono rolę adwokata w procedurze związanej z wydawaniem i wykonywaniem europejskiego nakazu ochrony (dalej: ENO). Omówiono genezę, cel i mechanizm działania ENO, a także najważniejsze założenia wiążącej się z nim nowelizacji kodeksu postępowania karnego. Wskazano liczne wady jakimi obarczony jest powyższy instrument ochrony ofiar przestępstw.

Adw. dr hab. Jacek Skrzydło (UŁ) zreferował orzeczenia prejudycjalne TSUE na tle decyzji ramowej UE w sprawie Europejskiego Nakazu Aresztowania. Orzeczeń nie jest wiele, ale kilka zostało wydanych przez skład Wielkiej Izby (w tym Melloni v. Ministerstwo Finansów, jedno z najbardziej kontrowersyjnych i dyskutowanych orzeczeń TSUE w ostatnim czasie), co dowodzi znaczenia analizowanej problematyki dla porządku prawnego UE. Pomimo stosunkowo skromnego materiału badawczego można pokusić się o wstępną konkluzję: interpretując decyzję ramową w sprawie ENA, TSUE dąży przede wszystkim do zapewnienia skuteczności tej instytucji, przesuując na plan dalszy interesy osób, których procedura ENA dotyczy. Prelegnet stwierdził, że z orzeczeń TSUE w sprawie ENA

cieszą się raczej prokuratorzy niż obrońcy.

Trzeci referat został wygłoszony przez adw. dra Sebastiana Koczura (Krakowska Akademia im. Modrzejewskiego), który przedstawił instytucję Europejskiego Nakazu Zapłaty, regulowanego przepisami Rozporządzenia 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r., ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty. Autor poddał analizie możliwości wykorzystania ENZ w sprawach ze stosunku pracy. Swoje rozważania Pan Mecenasa oparł na zakresie przedmiotowym rozporządzenia, biorąc pod uwagę perspektywę postrzegania prawa pracy, jako regulacji prawa cywilnego oraz prawa publicznego. Zwrócił również uwagę na konflikt na płaszczyźnie aksjologicznej, co do możliwości dochodzenia przez byłego pracownika roszczeń ze stosunku pracy od członka zarządu, w sytuacji gdy egzekucja przeciwko spółce - pracodawcy okazała się bezskuteczna.

Wystąpienie adw. dra K. Muchy i r.pr. dra M. Mazgaja stanowiło z kolei próbę określenia kluczowych podobieństw i różnic pomiędzy znanymi dotąd postępowaniami krajowymi a europejskim postępowaniem nakazowym i europejskim postępowaniem w sprawie drobnych roszczeń. Wskazano na kluczową różnicę dotyczącą wykonalności orzeczeń, jak również na szereg mało znanych w Polsce instytucji, takich jak możliwość złożenia przez świadka pisemnych zeznań czy możliwość prowadzenia rozpraw w formie konferencji wideo. Referat zakończono jednak konkluzją, iż pomimo pewnych odmienności, europejskie postępowanie nakazowe i europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń nie odbiegają znacząco od znanych już wcześniej postępowań krajowych.

Drugi panel rozpoczęło wystąpienie adw. Marcina Imiołka poświęcone naturze nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczenia na jego podstawie roszczenia dochodzonego w postępowaniu cywilnym. Pan Mecenasa przedstawił szczegółowe problemy praktyczne, charakterystyczne dla typów nakazów zapłaty w postępowaniu nakazowym, wyodrębnionych przez pryzmat dokumentów stanowiących podstawę ich wydania. Analizując problem wykonalności nakazu opisany w art. 492 § 3 k.p.c., adw. Imiołek przedstawił zależności systemowe względem przepisów k.p.c. o rygorze natychmiastowej

wykonalności nadawanym wyrokom oraz przepisów o klauzuli wykonalności nadawanej pozasądowym tytułom egzekucyjnym. Z kolei problematyka nakazu zapłaty jako tytułu zabezpieczenia roszczenia (art. 492 § 1 k.p.c.) wymagała szczegółowego powiązania z postępowaniem zabezpieczającym z części drugiej k.p.c. Prelegent omówił wzajemne zależności pomiędzy właściwymi przepisami, wskazując odpowiednie środki prawne oraz skutki zastosowania poszczególnych z nich w zależności od potrzeby procesowej zastępowanej strony.

W ramach „Wybranych zagadnień postępowań nakazowych” adw. Grzegorz Eliaś poświęcił swój referat zagadnieniom dowodowym i szczegółowo odniósł się do coraz częstszej w ostatnim okresie praktyki wydawania przez sądy nakazów zapłaty w postępowaniu nakazowym na podstawie podpisanej przez odbiorcę faktury. Prawną podstawą takich rozstrzygnięć jest art. 485 § 1 pkt. 2 kpc, uprawniający do wydania nakazu zapłaty w oparciu o „zaakceptowany przez dłużnika rachunek”. Wskazał na szereg trudności dowodowych i wielość sytuacji, w których podpis odbiorcy na fakturze nie musi oznaczać akceptacji zobowiązania i być dowodem spełnienia świadczenia. W konkluzji podkreślił, że podpisana faktura VAT sama przez się nie jest dokumentem kwalifikowanym, posiadającym wiarygodność wysoką w stopniu pozwalającym na wydanie orzeczenia w tym trybie, zwłaszcza wobec prawnych konsekwencji takiego rozstrzygnięcia dla dłużnika.

O europejskim nakazie aresztowania, a ekstradycji mówił adw. prof. Piotr Kruszyński, Dyrektor OBA. Po ogłoszonych referatach nastąpiła dyskusja nt. wybranych zagadnień z zakresu instytucji nakazów w polskim i europejskim systemie prawa.

Konferencja w Częstochowie była trzecią i zarazem ostatnią konferencją naukową zorganizowaną przez Ośrodek Badawczy Adwokatury w 2015 roku.

Adwokaci uczestniczący w konferencji otrzymali punkty szkoleniowe. Ośrodek Badawczy Adwokatury dziękuje wszystkim uczestnikom za udział w konferencji i zaprasza na kolejne organizowane przez Ośrodek Badawczy Adwokatury w 2016 roku.

